

بسم الله الرحمن الرحيم

(جلسه سوم)

احکام روزه ۱

کیفیت نیت روزه و احکام نیت

۱- روزه مانند دیگر عبادات نیاز به نیت دارد، یعنی خودداری از خوردن، آشامیدن و دیگر مبطلات روزه، به خاطر دستور خداوند و همین که چنین عزمی در او باشد کافی است و لازم نیست آن را بر زبان بیاورد.

۲- در ماه رمضان، گرچه بهتر (احتیاط مستحب) است در هر شب ماه رمضان، برای روزه فردای آن، نیت کند؛ اما اگر شب اول ماه رمضان نیت کند که یک ماه را روزه بگیرد، کافی است.

۳- زمان نیت برای روزه ماه رمضان و نذر معین، از اول شب تا اذان صبح و برای روزه غیر معین (مانند روزه قضا و نذر مطلق)، از اول شب تا ظهر روز بعد است و روزه‌ی مستحبی را در هر وقت از روز که به فکر روزه بیفتد می‌تواند نیت کند و روزه‌ی او صحیح است، مشروط بر اینکه تا آن لحظه کاری که موجب باطل شدن روزه است از او سر نزده باشد.

۴- کسی که در ماه رمضان، هنگام فرا رسیدن اذان صبح، عمداً نیت روزه نمی‌کند، اگر در اثنای روز نیت روزه کند، روزه‌اش باطل است و در عین حال باید تا غروب آن روز از همه‌ی چیزهای باطل کننده‌ی روزه اجتناب کند و بعد از ماه رمضان هم قضای آن روز را به‌جا آورد.

۵- برگشتن از نیت روزه در اثنای روز:

مسئله ۱: در روزه ماه رمضان اگر در اثنای روز از نیت روزه گرفتن بر گردد به‌طوری که قصد ادامه روزه نداشته باشد، روزه‌اش باطل می‌شود و قصد دوباره او برای ادامه روزه فایده ندارد، البته تا اذان مغرب باید از کاری که روزه را باطل می‌کند خودداری کند. اما اگر دچار تردید شود به این معنی که هنوز تصمیم نگرفته است روزه را باطل کند، یا تصمیم بگیرد کاری را که موجب باطل شدن روزه است صورت دهد و هنوز آن را انجام نداده در این دو صورت صحت روزه او محل اشکال است و احتیاط واجب آن است که روزه را تمام کند و بعداً هم آن را قضا نماید. هر روزه واجب معین دیگر - مانند نذر معین و امثال آن - نیز دارای همین حکم است.

مسئله ۲: اگر کسی به علت تشنگی زیاد قصد کند آب بخورد ولی در لحظات آخر پشیمان شود، صحت روزه او محل اشکال است و احتیاط واجب آن است که روزه را تمام کند و بعداً هم آن را قضا نماید.

ناتوانی از گرفتن روزه در آغاز بلوغ

سوال: دختری که به سن تکلیف رسیده، ولی به علت ضعف جسمانی توانایی روزه گرفتن ندارد، و بعد از ماه مبارک رمضان هم نمی‌تواند قضای آن را به‌جا آورد تا این که ماه رمضان سال بعد فرا می‌رسد، چه حکمی دارد؟

جواب: **اولاً:** بلوغ شرعی دختران بنا بر قول مشهور، همان تکمیل نه سال قمری است. **ثانیاً:** از اول روز نمی‌تواند افطار کند و روزه‌اش راترک کند، بلکه باید روزه بگیرند و هر وقت دچار عسرو حرج و مشقت شد، ادامه روزه برایش ضرر داشت یا تحملش طاقت فرسا و همراه با مشقت بود، افطار کند؛ البته در مورد تشنگی احتیاط واجب این است که به مقدار ضرورت افطار کرده و در بقیه روز امساک نمایند و در هر صورت بعداً باید روزه آن روز را قضا نمایند. **ثالثاً:** اگر صرفاً به خاطر ضعف و بدون عذر شرعی روزه را افطار کند، علاوه بر قضا

کفّاره هم بر شما واجب است. **رابعاً:** ناتوانی از گرفتن روزه و قضای آن به مجرد ضعف و عدم قدرت موجب سقوط قضای روزه نمی‌شود، بلکه قضای روزه‌های ماه رمضان که از او فوت شده، بر وی واجب است.

نکته: حکم فوق شامل افرادی که مشاغل سخت دارند و یا سحر خوابشان می‌برد نیز می‌شود که باید روزه را تا حدّی ادامه دهند که روزه بر اثر تشنگی و گرسنگی برایشان حرجی شود.